

az ember átváltozik át pontosan működő fogantyúvá, kormánykerékké, vagy szellentüvé. A modern jelszó: gépesítsünk! Hol van itt már hely a szellemvilágnak!

De azért valami ban van ezzel a gépesítéssel. A győzelmesen előrehaladó gép győz a múlt szellemiségén. A néger tam-tam el fogja nyomni a teremtés oratóiumát: az ostoba bomba szétszaggatja a gót katedrális csipkéit: az autó elcsábítja az okos, hűséges lovától a férfit s a gramafon dzsessz zenéje a fülemüle hallgatásától a nőtő skatulyatömeggé változik a város, lővészárokká a meghitt otthon és kaszárnyává az iskola. De egy új betegség fogja gyötörni a világot a lélekszomjuság! Az emberi lelket sivárrá lehet tenni, a csalitokat kiirtani a nádasokat lecsapolni, de egyszer a száműzött tüzes homokjék fog égni az ember. A kiüldözött jó szellemek helyét gyötörő, gonosz szellemek foglalják el. S a meggyötört Saulnak hiányozni fog a hárfapengető Dávid. Akkor az ember a kaszárnya ürességét fogja a szívében hordani, és égő szomjuságban legalább annyi lelkeséget vágyik újra inni, amennyi hátas lovában, vagy kanári madarában volt. A délibáb katedrálisokat fogja a horizontra vetíteni s elfelejtett régi álom gyanánt fog visszasírni a zene, melyet a Teremtő a teremtésbe öntött. De ekkor már késő lesz visszatérni az elveszítettethez. A Biblia a kultura végéig egy sivatagban tántorgó parázna képében festi, kinek kezében a mámor serlege van. Láztól fog izzani az emberi lélek. Az anyag szellem nélkül csak föld az éhező gyomornak s aki ezzel él halálos kórba esik. Az anyagi világ csak a szellemi világ játszótere s ha a homokból kiűzzük a gyermeksereget, a szívünk fog megszakadni utána. A meghalt gyermek elnyűtt cípőcskéjét vitrinben fogjuk őrizni s a szívünkben kiölt gyermeket megkönnyezzük. Akkor keresni fogjuk az anyagba rejtett gondolatot s a testekben élő renszerek nyomait. Az eldobott mesekönyvekből hősök és gyávák lépnek elő. A száé gyűlöletről és báláról, félelemről és szeretetről kezd susogni. Harcolni fog előttünk a lovag és a rabló. A csontokat szellem fogja mozgatni. Mozgó testek mögött szenvedélyek izzanak. S aztán felébredünk arra, hogy gépek vagyunk, dróton rángatott

babák, melyek ütemre lépnek, ütemre éreznek és ütemre lelkesednek. Ébren vagyunk már! Csak kísértetként járt fel a szellem! Mi csak gépek vagyunk, nem kell éreznünk, nem kell remélnünk, nem kell szenvednünk!

Vagy mégis! Mintha a lelkiismeret lelkünk nagy üres kongó terébe szólna s mintha távoli emlék hangja számoltatna!

Gondoltál-e robbanó anyagok vegyi képletére, mikor Julius Caesar és Junius Brutus párbajában a nemes hódító és a szabadsághős tragikus egymásra nem ismerését fájlaltad? Nem volt-e örült ki neked azk oxigénium és hidrogénium egyesüléséről beszélt, amikor te ókori műveltség és népvándorlás friss népeinek összebéküléséről olvastál? Feszültségmérővel mérted-e meg Savanarola égő szeretetét a szegények iránt, vagy azt a lökőerőt, mely Luthert a csendes kolostorból a birodalmi gyűlés elé lökte. Fizikai hőt éreztél, mikor egy márciusi esős napon valaki szavalni kezdte a "Talpra magyar"-t? Süllyedt-e a barométer, mikor Világosnál egy augusztusban emberek kezéből fegyverek estek ki? Mi köze a lomha anyagnak a szellemi világ megmozdulásaihoz? Miért tud néma csendben a szív annyira fájni? Miért hall dallamokat a süket? És miért vannak a vaknak látomásai? Miért fénylik a szeretet a fizikai sötéttségben? Miért kétségbeejtőbb az elhagyatottság, mint a legsötétebb földi éjszaka? Miért okoz testi fájdalmak örömet az édesanyának? Mivel pótolta neked az anyag a reménységet és a nemes szivekben való örömet?

S akkor sirni fogsz majd, mint Jeruzsálem, mint Juda háza, mint Izrael, egyszer siratni fogják azt akit megfeszítettek!

2. A szellemi világ lábnyomai az emberi történelemben.

Az emberiség nagyobb részét a test káprázata vezeti. E káprázatban sötét aljas erők fejtik ki alattomos munkájukat, melyek nem fénylő magasságokban erednek. Az u.n. gazdasági erők, a pénz ígérete, jólét, élvezet, hatalom alulról a vsatornákból törnek fel az emberi társaság életébe, hogy azt hazug csalásukkal egy bűzös szennyes, erőtelen, sötét siri világba rántsák alá. Az anyagi világ minden örömét a halál hullakézéből veszi át az ember. A történelem egy nagy halottas menet.

melynek predikációja a paradicsomban hangzott el: " Halálnak halálával fogsz meghalni!" A történelemben minden új kezdet mögött már feltűnik az elpusztulás. Minden hőditő, minden szabadsághős az elmulásnak dolgozik. Állat is növény is ösmer halált, de felelősséget és halálfélelmet csak az ember. Fizikai és biológiai törvények nem magyarázzák meg nekünk, hogy miért nehezedik a teremtésre a halál átka. Mikor az állati életből az emberi életbe emelkedünk, egyszerre új törvényekkel találkozunk: az erkölcsi törvényekkel. Miért van, hogy a fizikai fény és az árnyék játszi testvérek: a szellemi világosság és sötétség pedig kiegészítelhetetlen ellenségek. Az erkölcsi törvények nyelvén a sötétség bűn. Nem fizikai sötétség kelt halálfélelmet, hanem a bűn sötétsége. Lehetséges, hogy valaki napfényes délben szivet összeszorító sötétségben járjon. Az emberi történelemre a bűn átok-ítélete nehezül s így lesz a legnemesebb kedélyek életutja tragédiává. Szabadságszerető nemzeteken győz a zsarnokság: Keresztelő Jánoson Heródes. Egy Colignira Szent-Bertalan éjszakája vár, Rákóczira Rodostó, Petőfira Segeavár, Kosuthra Turin. Miért nem győz a jóna világon? A világra a gonosz nehezedik rá, a jónak sora itt a mártírok. Egy napi lap idéz egy híres német mondást: Wo ein grosser Geist, seine Gedanken ausspricht ist Golgotha. Ahol egy nagy szellem komndja gondolatait; ott megjelenik a Golgota! A német mondásnak azonban nincs teljesen igaza, mert a Golgota szóval a reménytelenséget akarta jelölni. Pedig a Golgota nem a reménytelenség helye! A kereszt alatt álló asszonyok reménytelenek voltak: a gunyolódó tömeg és a főpapok mind azt hitték, hogy a MÁZÁRETI nem tud leszállni a keresztről: de aki a kereszten függött ezt kiáltotta: Elvégeztetett! A százados ezt mondta: " Isten Fia volt!" A kősziklák meghasadtak, a sírok megnyíltak s azk Istent és az embert szétválasztó templomfüggöny szétrepedt! A Golgotán a szenvedés és a halál új értelmet kaptak s a legyőzött diadalmaskodott. A Golgota óta a szenvedés és a halál új ér elmet kaptak s a halál napját születésnapnak kezdték nevezni. A mártírok meghaló testében az anyag a győzedelmes szellem előtt semmivé foszlott.

3. A felső világ kásugárzása: a kegyelem.

A Teremtő Isten azáltal mutatta meg, hogy a szellem hatalmasabb a testnél, hogy a szellem fényét a Golgota sötét éjjelében ragyogtatta föl az embervilág fölött. Sajgó testben Istent magasztalni, haldokolva győzelmet hirdetni, sirban feltámadottat keresni: ezek azok a nyomok, amelyek a szellemnek az anyag fölött tartott diadalutját mutatják. Vajjon Comte anyagimádása volt e lázálom, vagy Magdolna látomása. De kérdezzük azt: melyik látomás közül a nemesebb, életigazabb. Melyik hozott több belső fényt, több örömet, több vigasztalást. Mivel bizonyítod, hogy süt a nap. Azt mondod: nézz fel az égre! Nyujtsd kezedet a nap felé és érezed annak melegét. Mivel bizonyítjuk, hogy Isten mosolyog: Azt mondjuk: nézz a Golgotára! Nyujtsd szivedet a megfeszített felé és érezed annak melegét! Vagy sérti büns szemedet szeretetének ragyogása? Elfordulsz, mert szived nem tűri a gondolatot, hogy Ő megbocsát. Lásd te sem bírod a melegét! Ugy ömlik a fény a Golgotáról!

A Golgota fényét úgy nevezik, hogy kegyelem. A kegyelem a kedv szóval közös tőből ered: jelentésük is majdnem egy. Isten a bünsre nem haragszik, az ég kiderül áldás zuhatagja ömlik alá: ez a kegyelem! Miért derült fel a Golgotán az Isten? Nem haragjának kellene égnie ott, hol a leggyalázatosabb árulás gyümölcse ért meg: hol fényes ruhájú papság hitvány féltékeny lelke ártatlan áldozat kinjában gyönyörködött, hol gyáva földi ur kiejtette kezéből az igazságot: hol durva poroszlók kezében csattogott az ostor és a kalapács és egy áldó kéu csontjait zúrták szét a szegek! Miért nem haragudott itt az Isten? Miért békült meg épen itt az emberekkel? Ebben a megbékülésben az embernek semmi része sem volt. Itt mindent az végzett el, aki a kereszten függött. A Golgota kizár minden emberi jócselekedetet!

Jézus Krisztus!

Jézus: Jöhóua azt jelenti, hogy Jehova segít, Jehova megszabadít! Jehova az örök jelenben élő, soha meg nem változó Istennek legsajátságosabb neve.

Az Ő szabadtása örökre ugyanaz, mindig változatlan folyton megtalálható. Mindez benne van a szóban: Jézus. A Krisztus Messiást, Felkenetet jelent s valami kenetről beszél, melyet nem a föld legdrágább olajából és legillatosabb fűszereiből kevertek össze, hanem az égben keverték Isten tetszéséből. Összeszedték a teremtésnek minden szépségét, minden nemességének, minden jóságának, hűségnek, irgalomnak ősaromját, úgy, ahogy Istenben találták: belekeverték a Szent Szellem mindent át-^{olajába} ható/aromjába/ s úgy készítették el azt a kenetet, mely galamb alakjában a Jordán vizébe bemerítkező s magá a halállal eljegyző Jézusra szállt. Ennek a kenetnek illata akkor felhatott a mennybe és az angyalok ujjongva énekeltek: megérezte Keresztelő János és csak ennyit mondott: Ime az Istennek Bíránya! Az illat megfogta az első tanítványok szívét lelkét és megkérdezték: Mester hol lakol? Aztán szétáradt a világba, mint szabadulás illata. Ez az illat Jézus Krisztus volt. É s szóltak a Szellem választottai és ajkról ajkra adták tovább: HISZEK JÉZUS Krisztusban!

S ha ebből az illatból semmit sem érez a konok, megtérni nem akaró bűnös ember, ha nem érzi a képmutató és a gyáva s az áruló: lehet-e azt mondani, hogy ez az illat nincsen! Mert a kegyelem nem kell az önhitnek, a magabizónak, a gőgösnek: némuljon-e el azért a HISZEKEGY?

A Teremtő utána megy az elveszett teremtménynek.

Hiszek Jézus Krisztusban Istennek egyszülött FIÁBAN!

Ha az anyagiassá vált vak ember egyszer meglátja, hogy az anyagon, a testi életen felül még gondolat, még vágy is van a teremtésben: akkor még mindig áthatolhatatlan mennyezet választja el a szabad égi világtól, ha gondolata nem éri el az igazságot és vágya nem lesz reménységgé! Mert az emberi gondolat az Isten igazsága nélkül tévelygő keresés és az emberi vágy Isten ígérete nélkül kielégítetlen sóvárgás. A golgotai halált az különbözteti meg minden mártirhaláltól, hogy itt az Isten Fia szenvedett. Fehetetlen embernek látszott Ő is, bitófáról éppen úgy nem szállt le, mint az aradi vértanúk: de más bitófáról nem készült Hiszekegy, csak a Golgotáról!

A Golgotán a papok káromkodtak, a keresztre feszített az Istent szólította. A rend őrei a katonák szétosztották az áratlan ruháit, a kifosztott a paradicsom örömeit osztogatta. Ha az emberi nem nem volna Kain leszármazotta, akkor a Szabadító Krisztus, Augustus császár, vagy Heródes palotájában született volna s nem a bethlehemi istállóban. A főpapnak Pilátusznak azért kellett tévednie, mert az ember semmit sem rakhatott hozzá ahhoz, amit Isten a Golgotán cselekedett! Bethlehemben az ember adta a jászolt, az istállót a pólya rongyait és az éjszakai menekülés izgalmait: Isten adta az angyalok járását, a pásztorokra ömlő fényt s abölcsekkel beszélő csillagot. Az ember adta a keresztet: az Isten adta az áldozatot! Micsoda varázshatalom, mely felderíti az éjszakát s trónussá teszi a jászolt, örömtanyává az istállót, élettelené a gyilkos fegyverét, borrá a vizetkenyér házává a sivatagot, fénylő éggé a hegytetőt! Jár a sánta, szól a néma, lát a vak, gazdaggá lesz a szegény, követővé a vámszedő, inádvá a parázna, élővé a halott. Mi fejti ki még mindezeket Isten Fia itt járt a földön!

Hogy születhetett asszony méhéből Az, aki mindenben olyan volt, mint mi és mégis mindenben más! Ki nemzette Azt, Akit gyilkosai a legnyomortabb embernek láttak, mi pedig mikor ránéztünk arcán az Atya arcát láttuk! Járt a földön egy Zaratusztra kongose, Buddha, tyanaí Apolló, Mohamed: de a világ/^{utánuk}ugyan/ is csak úgy forgott a maga szennyes levében, mint azelőtt. Csak Ő akasztotta meg a pogány világbirodalmat a maga útján! Csak Ő hozta el a mártírok dicső korát! Csak Ő indította el a reformátorok örök küzdelmét a tespedni akarók világgal! Vehették a történelem nagy oltóvesszejét valamely földi fáról. Nem kell-e szent titoknak lenni az Ő születésének.

Fogantaték Szent Szellemtől! Születék Szűz Máriától!

Mikor az Isten emberré lett olyan földi anyát keresett magának, akit férfi még nem érintett! Férfi indulatára nem bízhatta Azt, akiben mennyei indulatoknak kellett lakniuk. Mit segíthetett volna rajtunk egy közülünk való. Közülünk valónak kellett lennie és mégis felülről jönnie. Szüztől kellett születnie, Szent Szellemtől nemzethnie! Az a-

nyag nem érti a születést, a testi születés a Szellemtől születést. Az anyagot csak az élet emelheti életre: a bűnös embernek csak a büntelen szellemi világ vihet segítséget. Máriaiban nem a végtelen mindentudó Isten született a földre, hanem a hűséges szerető Isten. Ennek a világnak Pásztorra volt szüksége, aki nyáját nem hagyja el gyáva futással, amikor a farkas jó. Ennek a világnak hűségre volt szüksége, ki ott marad a gáton, mikor jó az ár! A názáreti Jézus ember volt, igazi ember, Mária fia, szenvedni, halni tudó. Nem egy magasabb világ színésze volt, az alsó világ jelmezében. És mégis a mennyből lenyúló arany csőnek kellett lennie kájsz, hogy rajta az Atya szeretete ömlhessen a világba szét. Gyenge testben mennyei Jövevény! Alabástrom üvegesében nárdus kenet! Hogy durva gyilkosok kezében széttörve a Golgotáról az isteni szeretetnek illata áradjon szét a világba.

Hiszek mi Urunkban! Mert látom benne a végtelen mindenható és magas-ságos Istennek szeretete járt a földön. Mikor rája nézek, látom az Atyát! Mások mondják, hogy Ő a leggyengébb a világon: én Uramnak valloam Őt! Mások mondják: olyan, mint egy bárány, de nekem Ő a mindenség Királya! Mások bementették vízbe, mint a halálra szántat: de én így kiáltok: Kihez mennék máshoz! Nálad örök életnek beszéde van!

5. Az élet vergőse a halál karmai között.

Az egész Hiszekegyben egyetlen történeti név fordul elő, mely azt a földi történettel összeköti s ez az emberi adat a leghitványabb földi embernek a neve: Pilátusz. "Szenvede pontiusz Pilátusz alatt!" Az említett név nemcsak azt jelenti, hogy a Hiszekegyben elbeszélt események a földi történelembe tartoznak bele, hogy a magasságos Isten belenyúlt az emberek történetébe, hanem azt is jelenti; hogy az egyszülött Fiu, az Isten szemefénye, a legaljasabb emberek játékszere lett. Hogy a legszentebbre a legundokabb sár freccsenjen.

Pilátusz nevét a római annalesok megőrizték. Ez a kifejezés: "Pontiusz Pilátusz alatt" római időmeghatározás. Jézus szenvedése tehát az emberi történetnek egy része. Ez a kifejezés oly időt jelez, melyben

a választott zsidó népet Isten nem használta már, mert sötétségen ülő pogány népet ültetett fejére. Ez a nép arra volt jó, hogy papja a nép egyetértésével a kereszt oltárára vigye az áldozatot. A római történelemnek egy korszakát jelöli meg ez a kifejezés, melyben a legtöbb uralkodói képességgel felruházott ókori népnek egy Pilátusz volt a képviselője, kinek annyi erkölcsi ereje sem volt, hogy egy tőle áratlannak felismert vádlottat a dühöngő, meghódított csőcseléktől megmentse. Ez a Pilátusz név azt jelenti, hogy zsidó elvetemedettség és pogány tehetlenség kiegyeztek egymással, hogy mindenik áruba bocsátja azt, ami bennük a legmenesebb volt. Ebben az időben szenvedett Jézus.

A szenvedés módja a legkinosabb és leggyalázatosabb volt, ahogy valaha ember embert megkinzott. A Kereszt a rómaiak bitófája, de csak a rabszolgák és meghódított népek kivégzésére használták; rómaiakat nem volt szabad vele beszennyezni. Tehát nemcsak kínos, hanem aljas halálmegvetés forma is volt. Mennyi/szenvedés/ fejeződik ki abban, hogy a megfeszítettet nem az okozott seb, hanem saját kimerülése öli meg, amint ez a keresztén történi. Még a halált okozó sebet is sajnálták a megfeszítettől. Ott függött ég és föld között: a föld kiteszította, az ég nem fogadta be. ~~Miközben~~ Kificamodott csuklóin tartani nem tudta magát, mondhatatlan kín cikázott át testén, forrón égette testét a déli nap: lázban égő teste nem lelt pihenést, fejének nem volt mihez támaszkodnia! Lelkét csuf szavak, káromlások gyötörték, a bűnösök közé számították és joggal, hiszen Isten is magára hagyta őt. Egyedül ment a halál útján előre! Egy szó válasz sem jött erre a hívásra: "Én Istenem, én Istenem, miért hagytál el engemet!" Pedig a kíváncsi tömeg odafutott nézni, hogy ejjön-e Illés? A szenvedő nemcsak edetes borra szomjazott, hanem teljes pihenésre, sokkal többre: Az Atya szeretetére: és Ő bár nem jött felelet, hű maradt az utolsóig az "ELVÁGZTETETT"-ig a Atyja kezébe tette le szellemét.

6. A halál legyőzi az életet.

Meghala: A halál édes-e a szenvedőnek, aki pihenői vágyik?

Édes anyánk-e a halál, aki szeliden csukja le kintől repdeső szempillánkat? A Biblia utolsó ellenségnek mondja, nem barátnak, mert a halál nem pihenést hoz, csak elhagyatottságot. A halál egy tömlőnek börtönőre, ki elfogja az életből menekült, kezében kasza, mellyel elvágja a vágyat a teljesedéstől, az éhséget a szomjúságot a kielégüléstől. Nem! Nem barát a halál, hanem utolsó ellenség! A halál a Fiut nem az Atyához vitte, hanem a börtönben szenvedő lelkekhez! a vergődés és nyugtalanság honába, fény után epedő sötétségbe." Szálla alá poklokra!" A "poklok" fordítás helytelen: A Hiszekegy eredeti szövege a Hádészt említi, a halottak országát, a testetlen élet kifosztott állapotát.

S amikor itt egyedül maradt a Fiu, kifosztva az élettől, az Atya községétől, a nagy ürességben a lelkiismeretek kongó visszhangjától félelmetes világban kibuggyant szívének gazdagsága s a halál országát betöltötte fénnel. Lelkek, kik Nőé idejében engedetlenek voltak, meglátták az evangélium fényét és szomjas szívvel felszívták azt. Vágyódó, epedő, ki nem elégített pogány szívek, kiket keresztyén emberek a földön örök kárhozatnak szántak, csodálva nézték átszegezett testét, mert a lesszálló lélek eléjük vetítette a földi sorsot, mely az érkezőt a halottakhoz vitte.

Fenn pedig az élőknek földjén "eltemették." Ugyanakkor szeretők kezek fogták meg a szétroncsolt testet, mely tehetetlenül hanyatlott alá, mikor a kihuzott szögek nem tartották többé. A megüvegesedett szemén át nem beszélt a lélek. Az ajak lefittyent, a kéz nem mozdult, hogy áldjon s a fül érzéketlen volt a jaj szavára. A főpapok és a tanácsosok diadallal hagyták el a kivégzés helyét: gunyos szavukra nem felelt az ég. Ők éltek és győzedelmeskedtek. A sir éppugy fogadta be a testet, mint más holttesteket szokott. A sir szája elé nagy követ gördítettek, hogy őrizze a sir lakóját, mert az nem tudta magát megőrizni. A kő azt hirdette, hogy minden igazságra, minden reménységre a hazugság és hamisság kősziklaként nehezedik ebben a világban. Az asszonyok ott álltak szemben és nézték, hogy mi történik. S a holt halott maradt. A halott barátai elmentek s nem tudtak segíteni sem a halottnak sem maguknak.

7. A meghaló élet legyőzi a halált.

Ki tudja közülünk átérezni azt a dicsőült örömet, mikor harmadnapon a halottak közül feltámadott. Megdöbbenek, el akartak futni, megálltak, visszatértek, néztek, örültek, féltek, engedelmeskedtek s a parancsot elfelejtették újra. Olyanok voltak, mint az álmodók, akik nincsenek maguknál. Milyen gyávaságban tesped az emberi szív, hogy még az apostolok sem tudtak hinni s asszonyi fecsegésnek mondták az evangéliumot, melyért később mártirhalált haltak.

2.000 év elmult. Ma már józanabbak vagyunk. Dogmát, KÁTÉ tételt csinálunk a feltámadásból, valljuk be, nem vesszük komolyan, elmondjuk, hogy feltámadott, de semmit sem érezünk a feltámadás öröméből. Arról minden valószínűséggel beszélünk, hogy az ártatlant, a tisztát, a szentet atyáink leköpték, szemébe ököllel ütöttek, korbáccsal félholtra verték, szegekkel összezuzták. Tudjuk, hogy ezt elhiszik nekünk, mindezt fel lehet tételezni az emberről. De akkor habozni kezdünk, mikor a feltámadásról kell beszélni, mert ezt nem szokás feltételezni az Istenről. Szégyeljük, hogy Magdolna, a többi asszony, az emmausi kettő, Tamás, angallilehi 500 látták az Urat. S mivel gyáva szólni az ajak, a szív késik örülni annak, amit a gyáva ajak elhallgat. Akkor nem szégyenkezünk, ha a tudósok azt mondják, hogy az emberi agyvelő, e zsirtömeg, a marék ganéj csinálja a világtörténelmet. De szégyeljük a moziszinészek és ökölvivók világhírességei mellett még a feltámadott Jézust is megemlíteni.

De miért nem maradt közöttünk a feltámadott? Miért "ment fel a mennyekbe?" ha segíteni jött nekünk? Miért hagyott hatalma teljében, mikor a váltságdíjat is kifizette értünk? Ha távol akart maradni az egymást gyilkoló emberektől, miért halt meg értünk?

Nem pihenni tért a mennybe, hogy angyalok társaságában azok engedelmeségének és békéjének örüljön, hanem az Atya Isten jobbára ült le, hogy onnan kormányozza a világot, mint az Atyának és mint Istennek jobbkeze. Ma is együtt érez ezzel a világgal, mert teljes emberi voltát felvitte a trónusok trónusára, de ma már minden könnyet lát, minden panasz

szót hall, de a földre nem tarthat addig királyi bevonulást, míg az arra hivatották nem mondják: áldott aki az Ur nevében jó! Ám egyszer vérző szemekből, éhségtől gyenge gyermeksóhajból, halálhörgésből és rettegetől meg fog születni ez az imádság: jövel Uram Jézus! s akkor még egy virágvasárnap lesz, el fog jönni az ég felhőivel, hogy villámként csapjon le ellenségeire s megítéljen eleveneket és holtakat. A függöny elvonódik s homályból kilép s királyi dicsősege meglátszik. Ugy ahogy a zsidó nagytanácsnak megmondta: "mostantól fogva megláttok engem az Atya jobbán ülni és eljönni az ég felhőivel!"

A Hiszekegy nem beszél az Ur születése és halála közötti földi életéről. Nem mondja: hiszek tanításainak, hiszek gyógyításainak, hiszek szerető körüljárásában, de mindannak, amit a földön tanított és tett: tartalma a golgotai befejezés volt. A tanítót és az orvost a halott és feltámadott magyarázza meg. Boldogok a szegények mondotta s azután meghalt és feltámadásával megmutatta a boldogság örök értelmét. Halála és feltámadása a pecsét azon, amit tanított és tett. A korona egész földi életén. Hiszünk benne a Golgotán szenvedőben és Feltámadottban. S egyszerre ott látjuk magunk előtt a földi élet utját, amint keresztjét fogja és viszi előre. Mindig tovább a Golgota felé, aztán egyszerre szám-talan kereszt nő ki mögötte s Ő visszafordul és azt mondja: kövess engemet! Ekkor kinyújtjuk kezünket és felvesszünk egy keresztet s megindul egy kicsiny csapat Utána.

§

§

§

,